

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2021 m. vasario 3 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavinienės, Virgilijaus Grabinsko (kolegijos pirmininkas ir pranešėjas) ir Algirdo Taminsko,

teismo posėdyje kasacine rašytinio proceso tvarka nagrinėdama civilinę bylą pagal atsakovo uždarnosios akcinės bendrovės „Eurelus“ kasacinį skundą dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. birželio 4 d. sprendimo ir Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. kovo 3 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo Bulgarijos Respublikoje registruoto ribotos atsakomybės juridinio asmens „Entrilium“ EOOD ieškinį atsakovėms uždarajai akcinei bendrovei „Stalkalnis“, uždarajai akcinei bendrovei „Vilniaus turtas“ ir uždarajai akcinei bendrovei „Eurelus“ dėl žemės sklypo pirkimo–pardavimo sutarties pripažinimo negaliojančia ir restitucijos taikymo, dalyvaujant trečiajam asmeniui notarei L. M.,

nustatė:

I. Ginčo esmė

1. Ieškovas prašė pripažinti negaliojančia ab initio tarp atsakovės UAB „Eurelus“ ir atsakovių UAB „Stalkalnis“ bei UAB „Vilniaus turtas“ 2016 m. spalio 5 d. sudarytą 1680/4537 dalių žemės sklypo (duomenys neskelbtini), pirkimo–pardavimo sutartį bei taikyti restituciją: grąžinti atsakovei UAB „Eurelus“ nuosavybės teises į žemės sklypą (duomenys neskelbtini), priteisiant iš atsakovių lygiomis dalimis ieškovo turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

2. Vilniaus miesto apylinkės teismas 2019 m. birželio 4 d. sprendimu ieškinį atmetė bei išsprendė bylinėjimosi išlaidų paskirstymo klausimą.
3. Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija 2020 m. kovo 3 d. nutartimi Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. birželio 4 d. sprendimą paliko nepakeistą.

III. Kasacinio skundo, prisidėjimo prie kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

4. Atsakovė UAB „Eurelus“ kasaciniu skundu prašo panaikinti Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. birželio 4 d. sprendimą ir Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. kovo 3 d. nutartį bei visiškai tenkinti ieškovo Bulgarijos Respublikoje registruoto ribotos atsakomybės juridinio asmens „Entrilium“ EOOD ieškinį; priteisti atsakovės UAB „Eurelus“ turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą solidariai iš atsakovių UAB „Stalkalnis“ ir UAB „Vilniaus turtas“.
5. Ieškovas Bulgarijos Respublikoje registruotas ribotos atsakomybės juridinis asmuo „Entrilium“ EOOD pareiškimu dėl prisidėjimo prie kasacinio skundo prašo panaikinti Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. kovo 3 d. nutartį ir priimti naują nutartį – visiškai tenkinti ieškovo ieškinio reikalavimus bei priteisti ieškovui iš atsakovių UAB „Stalkalnis“ ir UAB „Vilniaus turtas“ jo turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
6. Atsakovės UAB „Stalkalnis“ ir UAB „Vilniaus turtas“ atsiliepimu į atsakovės UAB „Eurelus“ kasacinį skundą prašo kasacinį skundą atmesti ir priteisti jų turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl kasatoriaus teisės atsisakyti paduoto kasacinio skundo

7. Kasacinio skundo atsisakymas yra viena iš kasacinį procesą inicijavusio asmens procesinių teisių ([CPK 42 straipsnio](#) 1 dalis, 340 straipsnio 5 dalis, 349 straipsnis). Pagal [CPK 349 straipsnio](#) 1 dalį kasatorius turi teisę atsisakyti paduoto kasacinio skundo iki dalyvaujančių byloje asmenų

kalbų pabaigos teismo posėdyje, o rašytinio proceso metu – iki teismo posėdžio pradžios. Vėliau atsisakyti kasacinio skundo negalima. Teisės atsisakyti kasacinio skundo įgyvendinimas yra dispozityvumo principo ([CPK 13 straipsnis](#)) išraiška, nes kasacinis procesas ne tik prasideda, bet ir gali baigtis byloje dalyvaujančio asmens (kasatoriaus) iniciatyva, kai šis įgyvendina procesinę teisę atsisakyti inicijuoto kasacinio proceso. Vadovaujantis [CPK 349](#) straipsnio 2 dalimi, priėmus kasacinio skundo atsisakymą, teismas priima nutartį nutraukti kasacinį procesą, išskyrus atvejus, kai kasacinį skundą yra padavę ir kiti dalyvaujantys byloje asmenys. Kasacinio skundo atsisakymas nėra besąlygiškas pagrindas teismui nutraukti kasacinį procesą. Teismas turi teisę nepriimti kasacinio skundo atsisakymo, kai yra [CPK 42 straipsnio 2](#) dalyje nurodytos sąlygos, t. y. jeigu toks veiksmas prieštarautų imperatyviosioms įstatymų nuostatomis ar viešajam interesui ([CPK 349 straipsnio 3](#) dalis).

8. Nagrinėjamu atveju atsakovę UAB „Eurelus“ 2020 m. birželio 1 d. Teisinių paslaugų sutarties Nr. 01/06/2020 pagrindu atstovaujanti advokatė R. J. atsakovės UAB „Eurelus“ varduiki paskirto teismo posėdžio pradžios padavė pareiškimą dėl kasacinio skundo atsiėmimo. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į bylos nagrinėjimo kasaciniame teisme stadiją ir teisines pasekmes, kurių siekia atsakovė, atsiimdama pateiktą kasacinį skundą, atsakovės pateiktą pareiškimą dėl kasacinio skundo atsiėmimo vertina kaip kasacinio skundo atsisakymą, paduotą, įgyvendinant [CPK 349](#) straipsnio 1 dalyje įtvirtintą kasatoriaus procesinę teisę. Byloje esanti 2020 m. birželio 1 d. Teisinių paslaugų sutartis Nr. 01/06/2020 patvirtina, kad kasacinį skundą padavusią atsakovę UAB „Eurelus“ atstovaujančiai advokatei R. J. buvo suteikti įgaliojimai kliento vardu įgyvendinti procesinę kasacinio skundo atsisakymo teisę (minėtos sutarties 2 punktas). Kadangi prašymas dėl kasacinio skundo atsisakymo paduotas iki paskirto teismo posėdžio pradžios, todėl laikytina, jog teisę atsisakyti kasacinio skundo buvo įgyvendinta laiku. Nagrinėjamu atveju nėra pagrindo pripažinti, kad atsakovės pateiktas kasacinio skundo atsisakymas prieštarauja įstatymams ar pažeidžia jos ir (ar) kitų asmenų teises bei interesus, taip pat nenustatyta viešojo intereso gynimo poreikio. Byloje buvo gautas pareiškimą dėl prisidėjimo prie kasacinio skundo pateikuso ieškovo Bulgarijos Respublikoje registruotas ribotos atsakomybės juridinio asmens „Entrilium“ EOOD pareiškinas, kuriame nurodoma, kad ieškovas neprieštarauja atsakovės UAB „Eurelus“ kasacinio skundo atsiėmimui ir jam žinomos bei suprantamos kasacinio skundo atsiėmimo teisinės pasekmės, tai pat atsakovių UAB „Vilniaus turtas“ ir UAB „Štalkalnis“ sutikimas dėl kasacinio skundo atsiėmimo, kuriuo atsakovės prašo nutraukti kasacinį procesą.
9. Teisėjų kolegija, įvertinusi šias aplinkybes bei remdamasi išdėstytais argumentais, sprendžia, kad kasacinio skundo atsisakymas priimamas ir kasacinis procesas nutraukiamas ([CPK 349](#) straipsnio 2 dalis).
10. Priėmus kasacinio skundo atsisakymą, pareiškinas dėl prisidėjimo prie šio skundo nenagrinėjamas ([CPK 349](#) straipsnio 4 dalis).

Dėl bylinėjimosi išlaidų

11. [CPK 87](#) straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad jeigu ieškinys atsiimamas pradėjus bylą nagrinėti iš esmės arba ieškovas atsisako pareikšto ieškinio, arba šalys sudaro taikos sutartį, šalims grąžinama 75 procentai pirmosios instancijos teismui sumokėto žyminio mokesčio sumos. Jeigu ši bylos dalis nurodytais būdais užbaigiama ją nagrinėjant kasacine tvarka, grąžinama 100 procentų žyminio mokesčio, sumokėto už kasacinį skundą, kai byla užbaigiama iki bylos nagrinėjimo iš esmės pradžios. Pagal kasacinio teismo formuojamą praktiką pagrindas grąžinti sumokėtą žyminį mokesį vadovaujantis šiomis sąlygomis konstatuotinas ne tik tuo atveju, kai sudaroma taikos sutartis arba ieškovas atsiima ieškinį, bet ir šaliai atsisakant paduoto kasacinio skundo (žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. sausio 9 d. nutartį civilinėje byloje [Nr. 3K-3-3/2012](#); 2012 m. sausio 11 d. nutartį civilinėje byloje Nr. 3K-3-33/2012; kt.).
12. Kadangi atsakovė UAB „Eurelus“ nebuvo sumokėjusi už kasacinį skundą mokėtino žyminio mokesčio, atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų atrankos kolegijos 2020 m. birželio 22 d. nutartimi 773 Eur žyminio mokesčio už kasacinį skundą sumokėjimas atsakovei UAB „Eurelus“ buvo atidėtas iki nutarties kasaciniame byloje priėmimo, todėl, nutraukus kasacinį procesą, jo grąžinimo klausimas nespėjstinas.
13. Pagal [CPK 94 straipsnio 1](#) dalį, kai byla baigiama nepriimant teismo sprendimo dėl ginčo esmės, teismas bylinėjimosi išlaidas paskirsto atsižvelgdamas į tai, ar šalių procesinis elgesys buvo tinkamas, ir įvertindamas priežastis, dėl kurių susidarė bylinėjimosi išlaidos. Byloje nesant duomenų apie šalių patirtas dėl pateikto kasacinio skundo išlaidas, jų atlyginimo priteisimo klausimas nespėjstinas.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 87 straipsnio 2 dalimi, 349 straipsnio 2 dalimi, 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Priimti atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Eurelus“ kasacinio skundo dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo 2019 m. birželio 4 d. sprendimo ir Vilniaus apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2020 m. kovo 3 d. nutarties peržiūrėjimo atsisakymą ir kasacinį procesą nutraukti.

Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai Alė Bukaviniene

Virgilijus Grabinskas

Algirdas Taminskas